

maaste $\frac{1}{2}$ Mill. for Kommunerne, og det finder jeg er for meget. Jeg vil sige, at nogen absolut Nødstilstand hos Lærerne, som det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgtreds (M. Klausen) talte om, har jeg ikke kunnet finde i min Omgangs-treds, og jeg tror ikke, der er nogen absolut Trang til Stede; men jeg vil gerne være med til at give Lærerne en Paaskønnelse for deres Arbejde i Dphsningens Tjeneste, og jeg finder derfor, at den Form, den højt-ærede Minister i Aar har valgt, at lægge Reformen til Side og lætte et større Tilløb paa Finansloven, er den heldigste og fornuftigste, jeg kan godt være med til at give Lærerne en saadan Paaskønnelse; for det kunne de have Krav paa for det Arbejde, de gøre i Dphsningens Tjeneste; men nogen virkelig Nødstilstand tror jeg slet ikke er til Stede, i hvert Fald ikke, hvor Skoleloven af 1814's Bestemmelse er opfyldt, hvilket vistnok er Tilfældet for Holland, Falters, Vedkommende; Under Fischers Regimente bleve Kommunerne derovre for en Del nødte til at opfylde dem, og hvor de ere opfyldte, ere Forholdene ret taalelige, ja jeg kan sige rigtig gode. Selvfølgelig kan der jo være enkelte Lærere, der ere trængende Omstændigheder; men det er ikke Lønningernes Skyld, det maa nærmest have sin Grund i særlige Omstændigheder. Det kan for det første være, fordi de ere komne ind i Embedet med en meget stor Ungdomsgæld og saa have giffet sig inden de have faaet den betalt, og naar der saa falder mange Børn og megen Modgang til, saa kommer saadan en Lærer slet i Betryk; men det er ikke givet, at dette kan begrunde en almindelig Lønningforbedring. Men dernæst kan en saadan Trang ogsaa skyldes Mangel paa Økonomi, ikke alle Lærere ere jo gode Økonomer, der er ogsaa Slette Økonomer mellem Lærerne, og altsaa at foretage en almindelig Lønningforbedring uden Hensyn til en enkelt tilstedeværerende Trang; det anser jeg for absolut urigtigt og uretferdligt med en fornuftig Statsøkonomi. Man ser jo heller ikke, at der har været mindre Tilgang til Seminarierne. Hvis der havde været en saadan Nødstilstand mellem Lærerne, som det ærede Medlem for Københavns 2den Valgtreds talte om, saa vilde det jo have givet sig Udslag i en mindre Tilgang til Seminarierne; saa vilde hverken Bønderne eller Skolelærerne, hvis Sønder det nærmest er, der besøge Seminarierne, sende dem dertil for at sende dem ind i en Stand, hvor der er Nødstilstand til Stede. Det er jo en Rendsgerning, at Seminarierne ere lige godt besøgte, naagtet man kender Lærernes Lønningvillkaar fra alle Sider.

Jeg kan heller ikke indrømme, at de nedad-gaaende Løber have været saa slemme for Lærerne eller virket saa ugunstigt for dem, som de have for Bønderne i Ets. En Del af Lønningerne er jo nok bleven mindre, den Del, som er ansat efter Kapitelstaksten, Lærerne have vel tabt et Hundrede Kroner eller noget der henimod ved Kapitelstakstens lavere Ansættelse; men de have vel ogsaa haft Fordel af de lave Priser, der i de sidste 20 Aar ere fremkomne paa mange Artikler, som skulle bruges i Husholdningen. Paa mange af disse Artikler ere Priserne jo gaaede ned til Halvdelen. Betragter man saa Skatteværnets Stilling i Kommunerne, saa vil man se en Nedgang ikke i en Del af deres Indtægter, men i dem alle paa Grund af de lave Priser, der nu maa beregnes, og saa kommer dertil, at deres Udgifter ere næsten alle i Stigning. Selv om de have samme Fordel som Lærerne af de i de sidste 20 Aar nedad-gaaende Priser paa Kolonialvarer, ere Arbejdspriiserne og deres Udgifter i kommunal Henseende, deres Udgifter haade til Amts-kommunen og Sognekommunen, til Fattigvæsen og Skolevæsen, stegne næsten til det dobbelte i de sidste 20 Aar. Jeg tror derfor, at naar man vil sammenligne Lærernes Stilling med Bøndernes, ere Forholdene ikke saa ugunstige, som det gives Udseende af, men jeg skal derfor lige fuldt indrømme, at i Betragtning af den Virksomhed, Lærerne udøve, have de Krav paa en Paaskønnelse, hvad det er noget ganske andet end at give dem Tillæg som en Nødhjælp. Jeg erkender, at det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgtreds har en varm Følelse for sine Kaldskæller, men det ærede Medlem maa tro, at naar man argumenterer med saa uholdbare Argumenter, som han brugte, saa styder man over Maalet og afstrækker tit fra det, man vil fremme. Derfor siger jeg, at man maa helst give Lærerne den Understøttelse, som de ærlig fortjene som en Paaskønnelse for det Arbejde, de udføre i Samfundets Tjeneste. Naar jeg har talt om de store Udgifter, behøver jeg ikke at paavise, hvad der er en Selvfølge, at naar vi for bestandig binde en saadan Sum af Statskassens Midler, maa det virke hjemmende i mange andre Retninger. Under Finanslovens 1ste Behandling kom der jo mange fromme Ønsker frem. Jeg tror, at det var den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (S. C. Christensen), som den Gang omtalte en Sænkning af Landstanden i Kingtøbing Fjord. Det er vistnok et meget nyttigt Foretagende, men det vil være overordentlig kostbart. Det ærede Medlem talte ogsaa om Fisserhavne paa Vestkysten, det er ogsaa en kostbar Sag.